

Årsredovisning 2015

Innehållsförteckning

Generaldirektören har ordet	4
1 Om myndigheten	6
1.1 Myndighetens uppdrag	6
1.2 Upphandlingsmyndighetens organisation	7
2 Resultatredovisning.....	8
2.1 Strategisk hantering av upphandling	8
2.1.1 Inköp som styrmedel	8
2.1.2 Inköpsmognad	8
2.1.3 Kategoristyrning	9
2.1.4 Livscykelkostnader.....	9
2.1.5 Vårduppdrag	9
2.1.6 Pilotprojekt för tidig dialog.....	11
2.2 Praktiskt stöd för rättssäker och effektiv upphandling.....	12
2.2.1 Helpdesk för upphandlingsfrågor	12
2.2.2 Direktupphandling.....	12
2.2.3 Valfrihetswebben	13
2.3 Miljö- och sociala hänsyn	14
2.3.1 Hållbarhetskriterier	14
2.3.2 Giffri förskola.....	16
2.3.3 Energikrav i offentlig upphandling.....	16
2.3.4 Social hänsyn	17
2.4 Innovationsupphandling.....	19
2.5 Elektronisk inköpsprocess och standardisering	20
2.6 Små och medelstora företag samt idéburna organisationers deltagande	21
2.7 Statistik.....	22
2.8 Forskning.....	23
2.9 Internationellt arbete	24
2.9.1 Arbete på nordisk nivå	24
2.9.2 Arbete på europeisk nivå.....	24
2.9.3 Arbete på internationell nivå	25
2.10 Samverkan.....	26
2.10.1 Expert i statliga utredningar	27
2.10.2 Remisser.....	27
2.11 Kommunikation	29
2.11.1 Upphandlingsmyndigheten.se	29
2.11.2 Nyheter och nyhetsbrev	29
2.11.3 Sociala medier	29
2.11.4 Evenemang, seminarier och utbildningar	29
2.11.5 Vägledningar och broschyrer	30
2.12 Pågående och avrapporterade regeringsuppdrag	31
2.12.1 Åtterrporteringskrav enligt regleringsbrev	31
2.12.2 Vårduppdraget	31
2.12.3 Underlag till en handlingsplan för en genomgående elektronisk inköpsprocess	31
2.12.4 Energikrav i offentlig upphandling.....	31
2.12.5 Vägledning med anledning av flyktingsituationen	31
2.12.6 Främja innovation i upphandlingar genom tidig dialog.....	32
2.13 Intern verksamhetsutveckling.....	33

2.13.1	Verksamhetsstyrning	33
2.13.2	Medarbetare	33
2.13.3	Lokaler	34
2.13.4	Internt hållbarhetsarbete	34
2.14	Ekonomi i korthet	35
2.14.1	Finansiering av verksamheten	35
2.14.2	Myndighetens kostnader	35
2.14.3	Användning av medel utöver myndighetsanslaget	36
3	Sammanställning av väsentliga uppgifter	37
4	Resultaträkning	38
5	Balansräkning	39
6	Anslagsredovisning	41
7	Tilläggsupplysningar	42
8	Noter	46
	Bilaga 1 – Samverkan	50
	Bilaga 2 – Europeiska arbetsgrupper	53
	Bilaga 3 – Internationella arbetsgrupper	55

Generaldirektören har ordet

Den 1 september 2015 var det premiär för den nya Upphandlingsmyndigheten. Efter många turer etablerades därmed ett sammanhållet fristående stöd för den offentliga upphandlingen. Myndigheten har ett stort samhällsuppdrag och mandat att arbeta strategiskt med många viktiga frågor.

Strategiskt uppdrag

Varje år upphandlar den offentliga sektorn för närmare 630 miljarder kronor. Det är en hissnande stor summa som motsvarar cirka 20 procent av den svenska bruttonationalprodukten. Det förpliktar eftersom det är skattebetalarnas pengar som ska användas på bästa sätt för att utveckla vår välfärd. Regeringens mål är att den offentliga upphandlingen ska vara effektiv, rättssäker och ta tillvara på konkurrensen på marknaden. Samtidigt ska innovativa lösningar främjas samt miljö- och sociala aspekter beaktas. Den offentliga upphandlingen ska bidra till en väl fungerande samhällsservice till nytta för medborgare, näringslivets utveckling och hållbar tillväxt.

Upphandlingsmyndigheten har det samlade ansvaret för att utveckla, förvalta och stödja den offentliga upphandlingen. Arbetet måste böttna i en strategisk syn på hela inköpsprocessen. De centrala målgrupperna för oss är inte bara de tjänstemän som operativt arbetar med upphandling hos myndigheter och leverantörer utan också beslutsfattare.

Händelserik höst

Vi har haft en flygande start med många viktiga leveranser inom sakområdet och jordnära arbete med att bygga upp en myndighet från grunden.

Vi startade verksamheten redan under vår första månad med en stor upphandlingskonferens som snabbt blev fullteknad. Det gick inte att ta miste på att den nya myndigheten var efterlängtd och fick ett mycket positivt mottagande. Vi fick omgående ett regeringsuppdrag om att ge stöd till upphandlande myndigheter på grund av den uppkomna flyktingsituationen, vilket avrapporterades redan i oktober. Vi har levererat rapporter om statistik och en helt elektronisk inköpsprocess, vi har svarat på viktiga remisser om bland annat kollektivavtalsvillkor och statsstöd, vi har utvecklat nya vägledningar och skrifter, vår helpdesk har hanterat ett ökat antal förfrågningar, vi har varit talare och utställare på många konferenser, vi har deltagit i en rad internationella möten och vi har gett stöd till regeringen i arbetet med en ny upphandlingsstrategi. Listan kan göras längre.

Hösten har samtidigt inneburit att rent praktiskt få igång den nya myndigheten med allt vad det innebär för att få en fungerande administration. Vi har utvecklat en modell för verksamhetsstyrning, gjort lönerrevision samt genomfört en medarbetarundersökning för att nämna några av de viktigare insatserna.

Vi har hanterat nya uppdrag, tagit egna initiativ, utvecklat det arbete som upphandlingsstödet bedrev under sin tidigare hemvist på Konkurrensverket som lagt grunden för en väl fungerande myndighet. Min bedömning är att vi åstadkommit goda resultat under den korta tid som vi har funnits.

Blickar mot framtiden

Myndigheten har ett stort uppdrag inom ett område i stark utveckling. Vår vision är att vara en spjutspets som aktivt och visionärt utvecklar de goda offentliga affärerna. Med ett starkt mandat, stöttande samarbetspartners samt professionella och engagerade medarbetare tar vi oss an de stora utmaningar som ligger framför oss. Det har varit ett stort nöje att få vikariera som generaldirektör för Upphandlingsmyndigheten. Jag önskar min efterträdare och duktiga medarbetare all framgång med sitt viktiga samhällsuppdrag.

Ann-Christin Nykvist
Generaldirektör

1 Om myndigheten

1.1 Myndighetens uppdrag

Upphandlingsmyndigheten började sitt arbete den 1 september 2015. Det upphandlingsstöd som året innan hade förts över till Konkurrensverket från Kammarkollegiet, Verket för innovationssystem (Vinnova) och Miljöstyrningsrådet organiserades därmed i en fristående myndighet. Inrättandet av myndigheten förbereddes av en organisationskommitté (Dir. 2014:161) som fattade grundläggande administrativa beslut och rekryterade viss personal.

Det övergripande uppdraget är att bidra till att stärka upphandlingens strategiska betydelse för den offentliga verksamheten. Upphandlingsmyndigheten ska verka för en rättssäker, effektiv, socialt och miljömässigt hållbar upphandling till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling. Myndigheten ska främja innovativa lösningar inom upphandling och verkar för att fler leverantörer, exempelvis små och medelstora företag, deltar i upphandlingar.

Vi utvecklar den offentliga upphandlingen och ger stöd genom hela inköpsprocessen genom att utveckla och förmedla kunskap och metoder för upphandlande myndigheter och enheter¹ samt leverantörer.

Stödet är inriktat på att:

- bidra till att upphandlingar hanteras strategiskt, genom metodutveckling eller på annat sätt
- bidra till att upphandlingar planeras, genomförs, följs upp och utvärderas på ett ändamålsenligt sätt
- verka för ökad miljöhänsyn och sociala hänsyn samt utveckla och förvalta kriterier för miljöhänsyn, inklusive energikrav, och sociala hänsyn inom upphandling
- öka kompetensen om innovationsupphandling
- bidra till att hela inköpsprocessen kan genomföras elektroniskt och delta i standardiseringen av en elektronisk inköpsprocess
- underlätta för små och medelstora företag samt idéburna organisationer att delta i upphandling
- utveckla och förvalta en nationell databas för annonsering av valfrihets-system samt en kriteriedatabas för hållbar upphandling
- utveckla, förvalta och sprida statistik om upphandling.

Upphandlingsmyndigheten ska verka för relevant forskning inom sitt verksamhetsområde samt följa och verka för den internationella utvecklingen

¹ Vi kommer fortsättningsvis att referera till *upphandlande myndigheter och enheter* som *upphandlande myndigheter* i årsredovisningen.

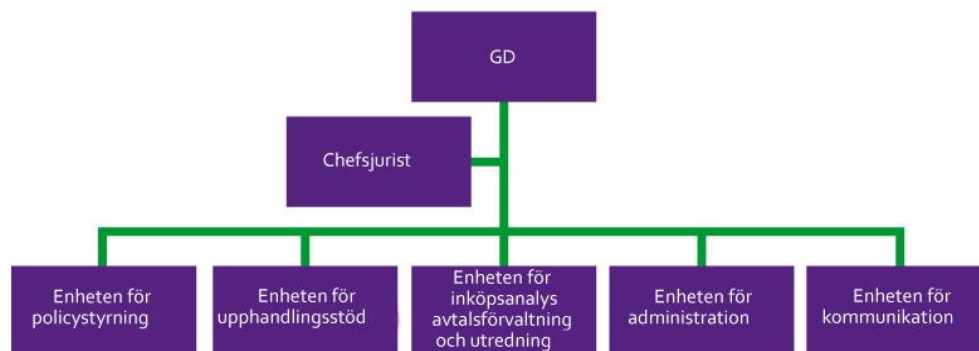
på området. Myndigheten ska även bistå regeringen med underlag för utvecklingen av upphandling.

Upphandlingsmyndighetens arbete sker i nära samarbete med olika organisationer som exempelvis Sveriges kommuner och landsting (SKL), Konkurrensverket, Vinnova, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Energimyndigheten samt upphandlande myndigheter, branschorganisationer och leverantörer.

1.2 Upphandlingsmyndighetens organisation

Upphandlingsmyndigheten är en enrådighetsmyndighet, som leds av en myndighetschef. Vid myndigheten ska det finnas ett insynsråd med högst tio ledamöter utöver generaldirektören som är dess ordförande.

Under generaldirektören är myndigheten organiserad i fem enheter. Vid sidan av de tre sakenheterna finns stödenheter för administration och kommunikation samt en chefsjurist.

Upphandlingsmyndigheten är lokaliserad i Stockholm och har under perioden 1 september – 31 december 2015 haft i medeltal 50 anställda.

2 Resultatredovisning

2.1 Strategisk hantering av upphandling

Upphandlingsmyndigheten driver arbete inom ett antal områden i syfte att bredda upphandlande myndigheters perspektiv och skapa förutsättningar för dessa att utnyttja upphandlings- och inköpsprocessens fulla potential att bidra till utveckling av de offentliga inköpen. I detta avsnitt beskriver vi vårt arbete med strategisk upphandling.

2.1.1 Inköp som styrmedel

Upphandlingsmyndigheten har under hösten arbetat med ett projekt som syftar till att klargöra vad strategiskt inköp är, dess betydelse och hur inköp kan användas för att uppnå samhällliga och lokala politiska mål. Målgruppen har varit politiker och tjänstemän i ledande positioner i kommuner och landsting, men även upphandlare och beställare. (UHM/2015-0018)

Under hösten påbörjades arbetet med att ta fram en guide för målinriktat arbete med inköp. Ett seminarium om strategiskt inköp med fokus på att nå samhällliga mål har genomförts för fem kommuner i Skåne. Seminariet riktades till både politiker, tjänstemän och leverantörer.

Under arbetet har det även genomförts en enkätundersökning av hur upphandlande myndigheter arbetar med strategiska inköpsfrågor i sin respektive organisation. Enkäten skickades ut till en grupp utvalda upphandlande myndigheter och besvarades av fem kommuner. Den visar att det föreligger brister i strategiskt arbete med inköp och upphandling samt att det finns önskan att tillvarata den strategiska potentialen på ett bättre sätt.

Arbetet med projektet fortsätter under 2016 och har som mål att öka förståelsen för strategiskt arbete inom inköpsprocessen.

2.1.2 Inköpsmognad

Att mäta inköpsmognad kan vara ett sätt för upphandlande myndigheter att uppmärksamma inköpsarbetets kritiska processer och vilka av dessa som man behöver arbeta strategiskt och proaktivt med för att effektivisera inköpsfunktionen.

Upphandlingsmyndigheten arbetar tillsammans med Sveriges Inköps- och Logistikförbund (Silf) och Svenskt Näringsliv med en förstudie för att undersöka nyttan av och möjligheterna med en modell för mätning av inköpsmognad i Sverige (UHM/2015-0013). Arbetet påbörjades på Konkurrensverket och överfördes sedan till Upphandlingsmyndigheten.

Arbetet utgår från en modell för inköpsmognad kallad MSU+. Den ursprungliga modellen, MSU, är utvecklad i USA och är väl beprövad globalt i privat sektor samt är fri att använda. MSU anpassades till offentlig sektor av NEVI, den nederländska motsvarigheten till Silf och Pianoo, den nederländska motsvarigheten till Upphandlingsmyndigheten. Modellen gavs där efter namnet MSU+. Den sammanfattar och åskådliggör komplexiteten i inköpsarbetet.

En gemensam slutrapport från Upphandlingsmyndigheten, Svenskt näringsliv och Silf kommer att presenteras under 2016.

2.1.3 Kategoristyrning

Kategoristyrning är en strategisk inköpsmetod som syftar till att skapa mer värde och säkerställa att inköp bidrar till verksamhetsmål. Upphandlingsmyndighetens pågående arbete med att ta fram metodstöd för kategoristyrning är inriktat på upphandlande organisationers inköpsmönster, vilket man får fram genom så kallad spendanalys.

Under hösten 2015 har följande aktiviteter genomförts:

- En presentation av kategoristyrning som metod hölls på Upphandlingsmyndighetens konferens i oktober.
- ”Strategiskt inköpsforum med fokus på spendanalys” genomfördes i början av december. Upphandlingsmyndigheten höll en inledande presentation varpå gästföreläsare från Regeringskansliet, Stockholms läns landsting och Nacka kommun presenterade sitt arbete med spendanalys.

2.1.4 Livscykelkostnader

Under hösten har Upphandlingsmyndigheten genomfört ett projekt som syftar till att lyfta upp upphandlande myndigheters arbete med livscykelkostnader (LCC) till en strategisk nivå samt öka användningen av LCC-kalkyler. Genom att använda ett livscykelkostnadsperspektiv i offentlig upphandling kan man se till produktens totala kostnad under hela den förväntade livslängden. Leveranser från projektet var en webbvägledning och en broschyr. (UHM/2015-0158)

Webbvägledningen beskriver strategiskt arbete med livscykelkostnader i

- behovsanalys
- kravställande
- utvärdering
- uppföljningsarbete.

En workshop kring livscykelkostnader genomfördes på Dagen om goda offentliga affärer i Karlstad.

2.1.5 Vårduppdrag

I ett särskilt uppdrag från regeringen har det ingått att förstärka kompetensen hos landets kommuner och landsting inom upphandling av vård, omsorg och andra stödjande åtgärder för äldre och personer i alla åldrar med funktionsnedsättning. Under hösten har tre aktiviteter genomförts: utbildning, framtagandet av en vägledning och en kartläggning. (UHM/2015-0016)

2.1.5.1 Utbildning

Utbildningen har vänt sig till politiker, beställare och upphandlare i kommuner som arbetar med beställning och upphandling av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning. Två personer från Upphandlingsmyndigheten har hållit i utbildningen som har skett genom föreläsningar, dialogpedagogik och en workshop. Under hösten har nio utbildningstillfällen anordnats.

Under dessa tillfällen har sammanlagt 185 politiker, beställare och upphandlare från tolv kommuner fått en heldagsutbildning. Efter varje utbildningstillfälle har deltagarna fått en webbenkät att besvara. Enkäten har en svarsfrekvens på 78 procent och visar att nästan samtliga deltagare rekommenderar utbildningen till kollegor och andra myndigheter. Deltagarna anser även att utbildningen har ökat deras kunskap och förståelse för inköp av vård- och omsorgstjänster.

Utbildningen har omfattat hela inköpsprocessen från framtagande av mål med vården och omsorgen, behovs- och marknadsanalys, innovationsvänlig upphandling till strukturen på förfrågningsunderlag, hur krav kan ställas på tjänster inklusive kvalitetskrav, anbudsutvärdering, avtalsuppföljning och utvärdering av mätbara mål. Vidare har praktiska och juridiska skillnader mellan LOV- och LOU-upphandling avhandlats liksom hur olika ersättningsformer kan styra mot uppställda mål. Slutligen har vi gått igenom rättspraxis inom området.

2.1.5.2 Vägledning Kravspecifikation vid upphandling av verksamhet för personer med funktionsnedsättning

En vägledning har tagits fram om hur krav kan ställas vid upphandling av stödinsatser till personer med funktionsnedsättning utifrån den enskildes behov. Vägledningen riktar sig till kommunernas upphandlare och beställare av dessa tjänster. Vägledningen har tagits fram i samverkan med andra myndigheter och branschorganisationer. Läs mer om samverkan under rubriken Samverkan på sidan 26.

2.1.5.3 Kartläggning av upphandling av välfärdsteknik och hjälpmedel

Upphandlingsmyndigheten har genomfört en kartläggning om hur upphandling av välfärdsteknik och hjälpmedel utförs i landet i dag. Fokus i kartläggningen har legat på de svårigheter som identifierats. Några av dessa är:

- osäkra kommunikationsvägar via internet för trygghetslarm
- när nya tekniska välfärdslösningar inte integreras i omsorgsverksamheten på ett användarvänligt sätt
- brist på kunskap om hur dessa produkter kan upphandlas på bästa sätt.

Exempel ges även på fungerande strukturer vid upphandling på hjälpmedelsområdet då regional samordning skett mellan kommuner, landsting och regioner där hjälpmedelscentralerna varit huvudaktörer. I detta arbete

har samverkan skett med Myndigheten för delaktighet, Socialstyrelsen och SKL.

2.1.6 Pilotprojekt för tidig dialog

Konkurrensverket och sedermera Upphandlingsmyndigheten genomförde tillsammans med SKL och Teknikföretagen ett gemensamt initiativ, *Smartare inköp genom tidig dialog*, mellan januari och november 2015. Syftet med projektet var att testa metoder för tidig dialog i utvalda organisationer. Detta för att bidra till erfarenheter och kunskaper i en långsiktig satsning på ökad användning av tidig dialog i offentlig upphandling. Projektet hämtade inspiration från det arbete som bedrivs i Norge inom ramen för nationellt program för leverantörsutveckling. (UHM/2015-0011)

Under hösten har Upphandlingsmyndigheten genomfört pilotprojekt hos fyra organisationer i landet: Uddevalla kommun, Ale kommun, Försäkringskassan och Lantmäteriet.

Stödet till organisationerna omfattade tre aktiviteter:

1. workshop för att fånga in olika perspektiv på behovet samt bidra till nytänkande om alternativa mål och medel
2. dialogmöte mellan organisationen och leverantörerna om organisationens verksamhet, behov och vision samt diskussion om olika frågeställningar
3. enskilt möte mellan organisation och leverantör för att ge organisationen fördjupad insikt om marknadens lösningar på deras behov.

Projektet har utvärderats genom en enkätundersökning. Enkäten visar att projektet tagits emot väl och att det har bidragit till ökad kunskap om hur tidig dialog kan användas i offentliga upphandlingar.

2.2 Praktiskt stöd för rättssäker och effektiv upphandling

Upphandlingsmyndigheten ger praktiskt och konkret stöd till upphandlande myndigheter för att bidra till att öka rättssäkerheten och för att öka effektiviteten i de offentliga upphandlingarna. I detta avsnitt beskriver vi vårt arbete med praktiskt upphandlingsstöd.

2.2.1 Helpdesk för upphandlingsfrågor

Vid Upphandlingsmyndigheten finns en helpdesk som ger stöd och vägledning i upphandlingsrelaterade frågor. Stödet riktar sig både till upphandlande myndigheter och till leverantörer.

Ärenden per vecka	Besvaras
Telefonsamtal	51
Frågor via e-post	67
Summa	118

Målgrupperna har kunnat komma i kontakt med vår helpdesk varje helgfri vardag via telefon eller e-post. Varje vecka besvaras i genomsnitt 51 telefonsamtal och 67 e-postfrågor. Samtalen har en genomsnittlig väntetid på 4,4 minuter. På grund av telefonkön som uppstår ibland besvaras inte alla telefonsamtal. Statistiken visar att vi i genomsnitt missar att besvara 14 samtal per vecka.

Frågorna rör samtliga aspekter av den offentliga upphandlingen, även om många frågor handlar om tillämpningen av någon del av regelverket. Frågorna är också av varierande komplexitet. Det är alltifrån frågor från leverantörer som för första gången kommer i kontakt med offentlig upphandling, till komplexa upphandlingsrättsliga och affärsmässiga frågor från rutinerade upphandlare.

Exempel på vanliga frågor är:

- hur en upphandlande myndighet får och bör agera när det inte kommit några anbud som går att anta i en upphandling
- under vilka förutsättningar en direktupphandling får göras
- hur man på bästa sätt genomför en direktupphandling.

Leverantörer har ofta frågor om formuleringen av ett visst krav, om vissa villkor i en upphandling är förenliga med lagstiftningen eller förutsättningarna för att begära en överprövning av en upphandling. Frågor om våra hållbarhetskriterier är också mycket vanliga.

2.2.2 Direktupphandling

Många av de frågor som inkommer till Upphandlingsmyndigheten handlar om direktupphandling. Ofta handlar dessa frågor om hur värdet av direktupphandlingar ska beräknas.

Upphandlingsmyndigheten har uppdaterat en vägledning som togs fram i ett projekt på Konkurrensverket. Vägledningen heter "Är inköpen av samma slag?" och handlar om kontraktvärdesberäkning och vilka varor och tjänster som kan utgöra samma slag vid direktupphandlingar. Tillsammans med Konkurrensverket har vi arbetat med en elektronisk vägledning om direktupphandling som publiceras i början av 2016.

2.2.3 Valfrihetswebben

Upphandlingsmyndigheten har i uppdrag att driva en nationell databas för annonsering av valfrihetssystem inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten och andra områden där lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV, tillämpas. (UHM/2015-0041)

Ett valfrihetssystem innebär att en upphandlande myndighet konkurrensutsätter delar av sin verksamhet genom att överlåta till brukaren eller patienten att välja utförare av stöd, vård- och omsorgstjänster.

Valfrihetswebbens målgrupper är:

- kommuner, landsting och Arbetsförmedlingen
- leverantörer som söker uppdrag från kommuner, landsting och Arbetsförmedlingen
- olika intressentgrupper såsom forskare och brukarorganisationer
- Regeringskansliet
- andra myndigheter.

Från september till december 2015 har Valfrihetswebben haft 169 000 besök. Samma period året innan var antalet besök 114 000. Det är en ökning med 48 procent. I december fanns totalt 416 publicerade annonser på valfrihetswebben. I kommunerna är den vanligaste tjänsten som annonseras hemtjänstuppdrag. I landstingen är den vanligaste tjänsten primärvårdsuppdrag.

2.3 Miljö- och sociala hänsyn

Upphandling är ett viktigt styrmedel för att nå samhällspolitiska mål. Att ta hänsyn till miljöaspekter och sociala aspekter i upphandlingen bidrar till en hållbar utveckling och till att nå Sveriges nationella miljökvalitetsmål. Under hösten har Upphandlingsmyndigheten hållit i 22 presentationer inom området på olika konferenser och seminarier. Vi har även deltagit i Swedish Standards Institute (SIS) standardiseringsarbete med att ta fram en standard för hållbar upphandling (ISO 20 400). Vårt deltagande har bestått av deltagande i arbetsmöten om standarden.

I detta avsnitt redovisas Upphandlingsmyndighetens arbete med miljö och sociala hänsyn i offentlig upphandling.

2.3.1 Hållbarhetskriterier

Upphandlingsmyndigheten förvaltar och utvecklar en databas med hållbarhetskriterier för offentlig upphandling (UHM/2015-0035)². Hållbarhetskriterierna består av miljökrav, sociala krav och ekonomiska krav för olika produktområden. Kraven är frivilliga att använda vid upphandling.

Upphandlingsmyndigheten förvaltar kriterierna genom omvärldsbevakning, kommunikation, råd och stöd, uppföljning av användning, mindre justeringar av krav samt identifiering av om kriterierna behöver uppdateras. Kriterierna uppdateras eller nyutvecklas därefter med hjälp av expertgrupper bestående av centrala intressenter såsom upphandlare, leverantörer, branschorganisationer, miljöorganisationer och myndigheter. I expertgrupperna tar man fram krav i upp till tre nivåer: bas, avancerad och spjutspets. För mer information om vilka aktörer som deltar i expertgrupperna, se Bilaga 1 – Samverkan.

Basnivån består av krav som är fokuserade på att minska merparten av den hållbarhetspåverkan som är kopplad till det specifika produktområdet. Avancerad nivå omfattar krav som går längre än basnivån och kan kräva en större insats i att följa upp och granska verifikationer. På spjutspetsnivå efterfrågas det bästa tillgängliga alternativet på marknaden vad gäller miljö- och andra hållbarhetsaspekter.

2.3.1.1 Produktion och förvaltning av hållbarhetskriterierna

Per den 31 december 2015 fanns 630 krav i databasen. Under hösten har nyutveckling och uppdatering av kriterier skett inom byggområdet samt inom livsmedelsområdet. Dessutom har ett arbete pågått med att uppdatera kraven för persontransporter. Därutöver har två större projekt som syftar till nyutveckling av kriterier för simhallar, se sidan 16, samt medicintekniska förbrukningsartiklar påbörjats. Dessutom har vi inlett kriterieutveckling av arbets- och anställningsvillkor i nivå med svenska kollektivavtal inom området persontransporter.

² Åtterrporteringskrav i enlighet med regleringsbrevet.

Kriteriearbetet har under hösten resulterat i:

- 8 nya krav
- 1 uppdatering av krav
- 116 mindre justeringar av krav.

2.3.1.2 Miljökvalitetsmål

På Upphandlingsmyndighetens webbplats finns en funktion som listar vilka krav som kan användas för att påverka de nationella miljökvalitetsmålen genom hållbar upphandling. I dag finns flera krav i kriteriedatabasen med koppling till miljökvalitetsmålen:

Miljökvalitetsmål	Antal krav i databasen med koppling till miljökvalitetsmål	Procent av totalt antal krav i databasen
Begränsad klimatpåverkan	227	36 %
Giftfri miljö	129	20 %
God bebyggd miljö	113	18 %
Frisk luft	42	7 %
Ingen övergödning	34	5 %
Ett rikt växt- och djurliv	18	3 %
Grundvatten av god kvalitet	16	3 %
Ett rikt odlingslandskap	15	2 %
Hav i balans samt levande kust och skärgård	6	1 %
Levande sjöar och vattendrag	6	1 %
Bara naturlig försurning	6	1 %
Skyddande ozonskikt	4	1 %
Myllrande våtmarker	3	1 %
Levande skogar	3	1 %
Säker strålmiljö	0	0 %
Storslagen fjällmiljö	0	0 %

2.3.1.3 Nedladdningar av kriteriedokument

Nedanstående tabell visar antalet nedladdningar av kriteriedokument från kriteriedatabasen. Tabellen ger en indikation på intresset för kriterierna. Under uppstartsfasen av Upphandlingsmyndigheten och lanseringen av

den nya webbplatsen ser man en minskad aktivitet, men under slutet av året ökade antal nedladdningar markant, vilket tyder på att vi lyckats nå ut med budskapet om den nya myndigheten till målgruppen. Kriteriedatabasen lanserades 1 april 2013 och flyttades över till Upphandlingsmyndigheten 1 september 2015.

Kvartal/År	2013	2014	2015
1	-	3 003	2 401
2	2 348	2 493	2 082
3	1 676	2 558	1 488
4	2 487	2 363	2 482
Summa	6 511	10 417	8 453

2.3.2 Giftfri förskola

Upphandlingsmyndigheten har, i samarbete med Kemikalieinspektionen, kommunicerat det stöd för giftfri förskola som utarbetades på Konkurrensverket (UHM/2015-0032).

Upphandlingsmyndigheten har medverkat i sex stycken konferenser och seminarier, varav två internationella, där vi informerat om arbetet och det stöd som finns. Vi har även bidragit till Kemikalieinspektionens arbete med att ta starta ett kommunätverk för en giftfri vardag.

Under hösten har Upphandlingsmyndigheten tagit fram informationsfoldrar om webbutbildningarna och en plansch avsedd för förskolor samt gjort uppdateringar av temasidan och webbutbildningarna som togs fram på Konkurrensverket.

På Upphandlingsmyndighetens webbplats finns nu ett samlat stöd bestående av:

- miljökriterier för fyra produktområden (leksaker och hobbymaterial, köks- och serveringsutrustning, möbler och textilier) som tagits fram med tanke på de material som förekommer i förskolor och på att barn är extra känsliga för gifter i omgivningen
- två webbutbildningar, en för beslutsfattare och upphandlare samt en för förskolepersonal
- broschyrer om webbutbildningarna och en plansch om inköp för en giftfri förskola.

2.3.3 Energikrav i offentlig upphandling

Under hösten 2015 har Upphandlingsmyndigheten fortsatt arbetet som påbörjades på Konkurrensverket med att underlätta för den offentliga sektorn att använda upphandling som ett sätt för att uppnå energieffektivisering (UHM/2015-0017).

Inriktningen på arbetet baseras på resultatet av den enkätundersökning bland intressenter om behovet av stöd för byggområdet som genomfördes på Konkurrensverket. Kriteriearbetet för simhallar har inletts med ett intressentmöte och en expertgrupp har bildats. Expertgruppen har under hösten haft två möten och ett första utkast för lämpliga energikriterier har tagits fram.

På Upphandlingsmyndigheten pågår det ett arbete för att anpassa byggkriterier till skolor och förskolor. Ett utkast om lämpliga energinivåer för kriterier har tagits fram. För att öka användarvänligheten har kriterierna för belysning och storkök kompletterats med AMA-rubriker och AMA-koder. Det innebär att kriterierna nu följer branschens frivilligt standardiserade termer, villkor och beskrivningar vid entreprenader.

Livscykelkostnadskalkyler (LCC) är ett viktigt verktyg för att öka energieffektivisering då dessa kalkyler lyfter fram energikostnaderna under användningstider. För att öka användningen av livscykelkalkyler har Upphandlingsmyndigheten arbetat vidare med de existerande kalkylerna för att göra dem mer användarvänliga. Detta har lett till förenklade kalkyler med ny layout, möjlighet att ta hänsyn till klimatpåverkan i kalkylen samt ett framtaget svarsformulär som syftar till att öka likabehandlingen och tydligheten när kalkylerna används i en upphandling. Kalkylerna publiceras under våren 2016. Läs mer om vårt arbete med livscykelkostnader under rubriken Livscykelkostnader på sida 9.

Upphandlingsmyndigheten har under hösten deltagit som ledamot i Energimyndighetens energieffektiviseringsråd. Energieffektiviseringsrådet har inrättats av regeringen för att samordna arbetet med energieffektivisering.

2.3.3.1 Kommunikation av energikravsprojektet

För att kommunicera projektets resultat har Upphandlingsmyndigheten:

- genomfört ett frukostseminarium med särskilt tema ”upphandling som motor för energieffektivisering”
- föreläst på Energimyndighetens utbildning för energirådgivare
- föreläst på distans vid två seminarier om energieffektiva fordonsupphandlingar inom nätverket Energikontor Sydost och Gröna logistik-tjänster för Örebroregionen
- talat på Renhållarträffen 2015.

2.3.4 Social hänsyn

Socialt ansvarsfull upphandling kan innebära en rad olika saker. Det kan exempelvis handla om krav på:

- sysselsättningsmöjligheter vid utförande av kontrakt
- sociala rättigheter och arbetsrättigheter
- kollektivavtalsliknande villkor

- social integration för att inkludera utsatta grupper
- likabehandling av kvinnor och män
- tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning
- rättvis handel.

Upphandlingsmyndigheten har under hösten genomfört flera aktiviteter kopplade till sociala hänsyn. Upphandlingsmyndigheten har:

- genomfört ett projekt kopplat till sysselsättningskrav i offentlig upphandling samt tagit fram en checklista på vad man ska tänka på vid ställandet av sådana krav (UHM/2015-0031)
- samverkat med systemmyndigheten i Norge, Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi), för diskussion kring krav som syftar till att motverka social dumpning och diskuterat hur sådana krav kan följas upp under avtalsperioden
- träffat representanter för civilsamhällets organisationer för att diskutera hur Upphandlingsmyndigheten kan erbjuda stöd som kan gynna dessa organisationers deltagande i offentlig upphandling
- träffat representanter från myndigheter och organisationer som verkar för tillgänglighet och universell utformning
- deltagit i SKL Kommentus expertråd kring uppföljningskontroller
- genomfört en förstudie om utveckling av Uppföljningsportalen, som är ett systemverktyg för uppföljning av sociala krav i leverantörskedjan (UHM/2015-0024)
- föreläst på konferensen Fair Trade Forum om socialt hållbar upphandling samt på Q3-dagen om frågor som rör företags samhällsansvar inom upphandling av tunga transporter
- Inlett kriterieutveckling av arbets- och anställningsvillkor i nivå med svenska kollektivavtal inom området persontransporter (UHM/2015-0143).

2.4 Innovationsupphandling

Upphandlingsmyndigheten har under hösten fortsatt det arbete som påbörjades på Konkurrensverket med att ta fram konkret metod- och kompetensstöd för innovationsupphandling. Arbetet har publicerats på myndighetens webbplats för att ge stöd och vägledning för upphandlande myndigheter och leverantörer. Stödinsatserna inom området syftar till ökad kunskap om möjligheter och förutsättningar för hur innovationsupphandlingar genomförs på bästa sätt och att fler upphandlande myndigheter ska genomföra innovationsupphandlingar. (UHM/2015-0002)

Arbetet har skett genom att stödja upphandlingsprojekt, ta fram stödmaterial i form av vägledande texter på webb och en kortare broschyr samt genomföra presentationer och seminarier om innovationsupphandling. Upphandlingsmyndigheten har samverkat med Vinnova i flera av dessa aktiviteter.

Arbetet med projektet Smartare inköp genom tidig dialog har också visat potentialen att främja innovation genom att föra en tidig dialog med marknaden. Av de leverantörer som deltagit i dialogmöten uppger sex av tio att de har fått inspiration till vidareutveckling av sina varor och tjänster. Läs mer under rubriken Pilotprojekt för tidig dialog på sidan 11.

2.5 Elektronisk inköpsprocess och standardisering

Upphandlingsmyndigheten har haft ett regeringsuppdrag att ta fram förslag för att öka användningen av elektroniska lösningar genom hela inköpsprocessen. Uppdraget togs över från Konkurrensverket. (UHM/2015-0007)

Resultatet av regeringsuppdraget presenterades i en rapport i december. Upphandlingsmyndigheten skriver i rapporten att:

- det är viktigt att prioritera elektroniska lösningar i den nationella upphandlingsplanen
- standardiseringsgrupperingen Single Face to Industry (SFTI) bör få fortsatt finansiering
- annonsdatabaser bör godkännas av en ansvarig myndighet
- pappersfakturer bör förbjudas i offentlig sektor.

Upphandlingsmyndigheten har varit en av huvudmännen i standardiseringsgrupperingen Single Face to Industry (SFTI) tillsammans med Ekonomistyrningsverket (ESV) och SKL. Vi har deltagit i standardiseringsarbetet som genomförs inom SFTI, där vårt fokus legat särskilt på e-upphandling.

Genom SFTI har Upphandlingsmyndigheten även deltagit i den europeiska standardiseringsworkshopen CEN/BII. Vi har tillsammans med de övriga två huvudmännen grundat ett nationellt forum för e-upphandling och hållit ett inledande uppstartsmöte. I detta forum kan upphandlade myndigheter, leverantörer och företag som tillhandahåller teknik mötas.

2.6 Små och medelstora företag samt idéburna organisationers deltagande

Små och medelstora företag svarar för en betydande del av nettoomsättningen, förädlingsvärdet och antalet anställda i näringslivet och är en viktig för Upphandlingsmyndigheten. Det finns vissa återkommande svårigheter för dessa företag att delta i anbudsgivningen vid offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter kan genom bättre utformade upphandlingar tillgodogöra sig de fördelar som ökad konkurrens från små och medelstora företag innebär.

Upphandlingsmyndighetens stödinsatser på detta område handlar bland annat om att:

- visa hur den upphandlande myndigheten kan ta hänsyn till små och medelstora företag
- ge stöd i frågor om att dela upp kontrakt i delavtal
- identifiera rimliga kvalificeringskrav och finansiella krav.

Upphandlingsmyndighetens stödinsatser riktar sig även till leverantörer för att bidra till ökad kunskap om vad som gäller vid affärer med myndigheter.

Upphandlingsmyndigheten ingår i nätverket Småföretagande, Innovation och Regelförenkling (SIR) som bland annat verkar för att underlätta för små och medelstora företags samt idéburna organisationers deltagande i offentliga upphandlingar. Nätverket är ett forum på handläggarnivå för att diskutera och utbyta erfarenheter om hur förutsättningarna för sådant deltagande kan förbättras. Vi har även deltagit på Företagarnas branschförbundsträff kring konkurrens och upphandling.

2.7 Statistik

Upphandlingsmyndigheten har tillgång till uppgifter om annonserade upphandlingar. Dessa uppgifter ger en bild av offentlig upphandling gällande:

- antal upphandlingar
- upphandlande myndigheter
- vad som upphandlas
- antal anbudsgivare
- antal överprövningar
- tilldelningskriterier
- förfarande
- kontraktstid.

I slutet av året kompletterades dessa uppgifter med inköpsdata från upphandlande myndigheter. Uppgifterna avser offentliga inköp kategoriserade i värde per typ av bransch och per upphandlande myndighet. Även de tio största leverantörerna per bransch finns med.

I oktober publicerade Upphandlingsmyndigheten tillsammans med Konkurrensverket rapporten *Siffror och fakta om offentlig upphandling – Statistik om upphandlingar som genomförts under 2014* (UHM/2015-0014).

2.8 Forskning

Upphandlingsmyndigheten ska enligt instruktionen verka för relevant forskning inom sitt verksamhetsområde. Under hösten har Upphandlingsmyndigheten bildat en samordningsgrupp för forskningsfrågor. Samordningsgruppen har arbetat med att ta fram information om hur myndigheten arbetar med forskningsfrågor.

Samordningsgruppen har arbetat med att ta fram förslag på:

- kandidater och bereda underlag för samverkan med Konkurrensverket om utnämning av ledamöter till Rådet för forskningsfrågor
- uppdragsforskning inom myndighetens verksamhetsområde och bereda underlaget med Konkurrensverket
- uppsatsämnen för kandidat- och magisteruppsatser
- former för genomförande av praktik.

2.9 Internationellt arbete

Upphandlingsmyndigheten ska följa och verka för den internationella utvecklingen på området. I detta avsnitt redogörs för vilka permanenta grupperingar, pågående projekt och samarbeten som Upphandlingsmyndigheten är involverad i på internationell nivå.

2.9.1 Arbete på nordisk nivå

På nordisk nivå sker ett löpande samarbete med myndigheter och departement i olika sakfrågor.

Varje år anordnas Nordiskt Upphandlingsmöte. Upphandlingsmyndigheten deltog på mötet tillsammans med Finansdepartementet och Konkurrensverket. Utbytet rörde tolkning av de nya EU-direktiven, implementeringen av nya upphandlingslagar och information om pågående projekt av intresse för nordisk nivå.

Upphandlingsmyndigheten och den norska systemmyndigheten Difi har ett nära samarbete och erfarenhetsutbyte på flera områden. I början av december bjöd Upphandlingsmyndigheten in till ett möte med cheferna på Difi där båda myndigheterna presenterade pågående arbeten och identifierade framtida samsamarbetsområden.

På nordisk nivå pågår även ett projekt finansierat av Nordiska ministerrådet "Green Growth through Green Public Procurement", där Upphandlingsmyndigheten deltar som projektpartner tillsammans med Norge, Danmark samt Finland som leder och administrerar projektet.

2.9.2 Arbete på europeisk nivå

Upphandlingsmyndigheten deltar i ett flertal europeiska arbetsgrupper för att utveckla och främja den offentliga upphandlingen.

Under hösten har vi deltagit i följande grupper:

- Rådgivande kommittén för offentlig upphandling, inklusive Redaktionskommittén för e-Certis
- EU-kommissionens rådgivande expertgrupp för miljöanpassad upphandling och kriterieutveckling (EU GPP AG)
- SPP Next, som är en arbetsgrupp för hållbar offentlig upphandling
- CEN/BII (workshop inom det Europeiska standardiseringsorganet)
- European Working Group on Ethical Public Procurement (EWGEPP)
- Public Procurement Network (PPN).

För mer detaljerad information om vårt arbete på europeisk nivå, se Bilaga 2 – Europeiska arbetsgrupper.

2.9.3 Arbete på internationell nivå

På internationell nivå deltar Upphandlingsmyndigheten i nätverket *Leading Practitioners on Public Procurement (LPPP)*. LPPP är ett nätverk för upphandlingsfrågor som drivs inom *Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)*.

Vi deltar även i styrgruppen för *The Sustainable Public Procurement programme of the 10-Year Framework of Programmes on Sustainable Consumption and Production (10YFP SPP programme)*. Det är ett tioårigt ramverk som FN har beslutat för att nå mål för hållbar konsumtion och produktion.

För mer detaljerad information om vårt arbete på internationell nivå, se Bilaga 3 – Internationella arbetsgrupper.

2.10 Samverkan

För att utveckla den offentliga upphandlingen ska Upphandlingsmyndigheten enligt instruktionen samverka med statliga myndigheter, särskilt Konkurrensverket, Vinnova, Kommerskollegium, Naturvårdsverket, Arbetsförmedlingen och Arbetsmiljöverket, samt med landsting, kommuner, berörda offentliga organisationer och näringslivet. Vi ska vid behov även samverka med andra organisationer.

Under hösten 2015 har Upphandlingsmyndigheten samverkat med en mängd olika aktörer med fokus på den offentliga affären.

Upphandlingsmyndigheten har samverkat med:

- Konkurrensverket, främst kring frågor av juridisk karaktär och samordning av forskningsfrågor, blanda annat i ett pågående arbete kring upphandling av mellanhänder
- Vinnova gällande stödinsatser för innovationsupphandling
- Teknikföretagen och SKL i det gemensamma initiativet ”Smartare inköp genom tidig dialog”
- Naturvårdsverket i en rad olika projekt, däribland myndigheters inköp av energieffektiva varor och tjänster, samt som föreläsare i Naturvårdsverkets nätverk ”Hållbar upphandling och avtalsuppföljning”
- Arbetsförmedlingen i områden som rör sociala hänsyn
- Trafikverket i ett regeringsuppdrag som verket har för att öka sysselsättningskrav i deras upphandlingar
- Kommerskollegium i deras arbete med Informationssystemet för den inre marknaden (IMI), där det startats ett pilotprojekt som rör upphandling, samt i frågor som rör det inre marknadsperspektivet
- Arbetsmiljöverket i frågor som rör sociala hänsyn och osund konkurrens
- SKL och ESV inom ramen för arbetet i Single Face to Industry (SFTI) som handlar om elektronisk standardisering
- Energimyndigheten i arbetet med energikrav och arbete med hållbarhetskriterier för bostäder och lokaler
- Statens inköpscentral i deras arbete med att utveckla miljökrav i de statliga ramavtalen
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) i deras arbete med att ta fram en vägledning för robusta upphandlingar.

Vi samverkar även med andra aktörer när det gäller:

- hållbarhetskriterier
- våra egna och andras projekt

- egna forum och nätverk

För mer information om vilka aktörer vi samverkar med, se Bilaga 1 – Samverkan.

2.10.1 Expert i statliga utredningar

Inom följande statliga utredningar har Upphandlingsmyndigheten bistått med expertkunskap:

- *U 2014:40 Ett stärkt och självständigt civilsamhälle.* Upphandlingsmyndigheten har samverkat med utredningen gällande hur man kan underlätta för dessa organisationer att delta i upphandling.
- *Dir. 2015:72 Nationell kvalitetsplan för äldreomsorg.* Upphandlingsmyndigheten samverkar i ett av uppdragen, om åtgärder för att välfärdstekniken ska utvecklas i kommunerna. Här handlar det om hur man ska upphandla för att enskilda ska få del av välfärdstekniken på bästa sätt.
- *Fi 2015:01 Ett nytt regelverk för offentlig finansiering av privat utförda välfärdstjänster – Välfärdsutredningen.* Upphandlingsmyndigheten är förordnad som expert i utredningen. Utredningen ska slutredovisa uppdraget i mars 2017.

2.10.2 Remisser

Genom att yttra oss över förslag i betänkanden och andra utredningar kan vi ge underlag till regeringen och andra organisationer. Genom detta kan vi på ett tidigt stadium vara med och påverka beredningen av förslag och beslut. Bland Upphandlingsmyndighetens viktigare remissvar kan följande nämnas.

I betänkandet *En kommunallag för framtiden (SOU 2015:24)* föreslogs bland annat att Upphandlingsmyndigheten ska ges i uppdrag att tillhandahålla en vägledningsfunktion för frågor rörande statsstöd. Upphandlingsmyndigheten ställde sig positiv till förslaget. Det finns behov av en sådan vägledningsfunktion och den skulle ha vissa beröringspunkter med den information och vägledning inom upphandlingsområdet som myndigheten redan bedriver. Vägledningen inom statsstödsområdet bör dock rikta sig till såväl statliga och kommunala organ som privata aktörer. (UHM/2015-0124)

I betänkandet *Upphandling och villkor enligt kollektivavtal (SOU 2015:78)* lämnades förslag om att införa bestämmelser i upphandlingslagarna om att villkor enligt kollektivavtal ska ställas i offentliga upphandlingar, att det ska vara obligatoriskt att ställa upp sådana villkor när det är behövligt samt att Upphandlingsmyndigheten ska ges i uppdrag att göra den bedömningen samt bestämma villkoren i dessa fall. Upphandlingsmyndigheten var positiv till att man i större utsträckning använder sig av möjligheterna att ta sociala hänsyn i offentliga upphandlingar och underströk vikten av att enskilda

arbetstagare ska tillförsäkras sunda arbetsvillkor när offentliga kontrakt utförs. Upphandlingsmyndigheten framhöll att ett alternativ till lagstiftning är att myndigheten i instruktionen ges i uppdrag att ta fram exempel på frivilliga arbetsrättsliga villkor inom utsatta branscher. (UHM/2015-0037)

Under hösten 2015 uppmärksammades ett antal fall där direktupphandlingar av bland annat flyktingboenden hade stoppats i överprövningar genom så kallade interimistiska beslut. I promemorian *Interimistiska beslut vid överprövning av upphandlingar* föreslogs därför att reglerna om interimistiska beslut i upphandlingslagarna skulle kompletteras och förtydligas i syfte att fler omständigheter skulle kunna vägas in av domstolarna vid prövningen. Upphandlingsmyndigheten framhöll bland annat att det redan enligt dagens regler borde vara möjligt att ta sådana hänsyn vid direktupphandlingar. (UHM/2015-0153)

I promemorian *Kompletterande bestämmelser om offentlig upphandling* lämnades vissa kompletterande lagförslag avseende de kommande nya upphandlingslagarna. Upphandlingsmyndigheten tillstyrkte i huvudsak dessa förslag. När det gällde förslaget om direktupphandling av koncessioner förordade dock myndigheten en höjning av direktupphandlingsgränsen i nivå med de nivåer som föreslås i Norge och Finland. Likaså framhöll myndigheten vikten av att lagarna så långt som möjligt utformades enhetligt. (UHM/2015-0136)

2.11 Kommunikation

Kommunikationsarbetet har under hösten fokuserats på att synliggöra Upphandlingsmyndigheten och upphandlingsstödet genom att bygga upp det praktiska arbetet med integrerad kommunikation i flera kanaler. Därmed kan vi nå ut på ett tillgängligt och målgruppsanpassat sätt. Vi har ställt ut och talat på externa konferenser och seminarier och arrangerat egna för att berätta om myndigheten och dela med oss av vår expertis.

2.11.1 Upphandlingsmyndigheten.se

I samband med invigningen av Upphandlingsmyndigheten lanserades den nya webbplatsen upphandlingsmyndigheten.se och en grafisk profil. Webbplatsen är navet i myndighetens externa kommunikation och innehåller information om upphandling, vägledningar, kriteriedatabasen, frågor och svar, webbutbildningar, nyttokalkylatorer, pressmeddelanden, nyheter, kalendarium, twitterflöde och allmän information om myndigheten.

Webbplatsen är byggd i responsiv design för att möjliggöra åtkomst för besökarna oavsett om de surfar på en mobil, läsplatta eller dator. Det har även varit viktigt att tillgänglighetsanpassa webbplatsen enligt nya riktlinjer för tillgänglighet. Webbplatsen har besökts 311 201 gånger mellan 1 september och 31 december och de mest välbesökta sidorna är startsidan och "Upphandla".

2.11.2 Nyheter och nyhetsbrev

Ett sätt för att nå ut med information om offentlig upphandling och Upphandlingsmyndighetens stöd är att sprida pressreleaser och nyheter via media. Sedan lanseringen har nio pressreleaser och 30 nyheter publicerats på webbplatsen.

I oktober lanserades Upphandlingsmyndighetens nyhetsbrev. Varannan vecka har nyhetsbrevet skickats ut. Vid årsskiftet hade nyhetsbrevet 877 registrerade prenumeranter.

2.11.3 Sociala medier

Genom att arbeta med integrerad kommunikation i flera kanaler där budskapet kanal- och målgruppsanpassas ökar vi möjligheterna att nå ut till våra målgrupper. Som ett komplement till webbplatsen för att sprida nyheter, deltagande i konferenser och lediga tjänster har en närvaro i sociala medier initierats. Twitter är vår främsta kanal och vi publicerar alla våra filmer på YouTube. LinkedIn är också en kanal där vi börjat bygga vår närvaro. Närvaron i sociala medier har lett till fler besök på vår webbplats.

2.11.4 Evenemang, seminarier och utbildningar

Upphandlingsmyndighetens första evenemang ägde rum den första september då myndigheten invigdes. Civilminister Ardalan Shekarabi invigde myndigheten med ett tal och knöt band för att symbolisera myndighetens framtida samarbete med de inbjudna organisationerna. Representanter från strategiska samarbetspartners, medarbetare och branschpress deltog.

Upphandlingsmyndighetens konferens arrangerades 16 oktober. Nära 350 deltagare från upphandlande myndigheter, leverantörer och andra organisationer diskuterade och fick del av dels de senaste nyheterna inom upphandling, dels Upphandlingsmyndighetens stöd inom aktuella områden. Konferensens webbsändning har fått sammanlagt 118 visningar på myndighetens filmkanal på Youtube.

Under hösten har myndigheten arrangerat två frukostseminarier. Det första om "Upphandling som motor för energieffektivisering" hölls för att uppmärksamma Nordiska ministerrådets projekt Green Procurement Week och Upphandlingsmyndighetens stöd. Sju personer deltog på plats och inspelningen har visats 26 gånger på myndighetens Youtube-kanal. Det andra frukostseminariet arrangerades som en del av vårt stöd till upphandlande myndigheter i hur de kan genomföra upphandlingar med anledning av rådande flyktingsituation. 40 personer deltog på plats och inspelningen har visats 95 gånger på myndighetens Youtube-kanal.

Upphandlingsmyndigheten har tillsammans med Länsstyrelsen Värmland arrangerat "Dagen om goda offentliga affärer" i Karlstad. Sammanlagt deltog 20 personer på heldagsutbildningen om offentlig upphandling.

Som en del i lanseringen av myndigheten och för att sprida vårt stöd har vi ställt ut vid sju olika konferenser. Medarbetare har talat för att sprida kunskap inom sina expertisområden på 47 externa seminarier och konferenser.

2.11.5 Vägledningar och broschyrer

Under hösten har nedanstående vägledningar och broschyrer publicerats eller tagits fram.

Vägledningar:

1. Är inköpen av samma slag? Hjälpregler för beräkning av kontraktsvärdet vid direktupphandlingar av samma slag (Vägledning 2015:1)
2. Innovationsupphandling steg för steg
3. Livscykelkostnader
4. Giftfri förskola för förskolepersonal
5. Giftfri förskola för beslutsfattare och upphandlare
6. Tillämpning av LOU i akuta situationer
7. Kravspecifikation för upphandling av verksamheter för personer med funktionsnedsättning (Vägledning 2016:1).

Broschyrer med mera:

1. Informationsblad om Upphandlingsmyndigheten
2. Strategiskt arbete kring livscykelkostnader
3. Innovationsupphandling – Utvecklar din verksamhet
4. Webbutbildning Giftfri förskola – Informationsfolder upphandlare
5. Webbutbildning Giftfri förskola – Informationsfolder förskolepersonal

2.12 Pågående och avrapporterade regeringsuppdrag

2.12.1 Åtterrappporteringskrav enligt regleringsbrev

Under rubriken Miljö- och sociala hänsyn på sidan 14 redovisas det åtterrappporteringskrav som finns i Upphandlingsmyndighetens regleringsbrev (UHM/2015-0035).

2.12.2 Vårduppdraget

I ett särskilt uppdrag från regeringen, som medföljde från Konkurrensverket, har det ingått att förstärka kompetensen hos landets kommuner och landsting om upphandling av vård, omsorg och andra stödjande åtgärder för äldre och personer i alla åldrar med funktionsnedsättning. En slutrapport om uppdraget lämnades till Socialdepartementet i januari 2016. Läs mer under rubriken Vårduppdrag på sidan 9. (UHM/2015-0016)

2.12.3 Underlag till en handlingsplan för en genomgående elektronisk inköpsprocess

Upphandlingsmyndigheten har haft ett regeringsuppdrag att ta fram förslag för att öka användningen av elektroniska lösningar genom hela inköpsprocessen. Resultatet av regeringsuppdraget har presenterats i en rapport. Läs mer om uppdraget under rubriken Elektronisk inköpsprocess och standardisering på sidan 20. (UHM/2015-0007)

2.12.4 Energikrav i offentlig upphandling

Upphandlingsmyndigheten har haft ett uppdrag via Energimyndigheten att underlätta för den offentliga sektorn att använda upphandling som ett sätt att uppnå energieffektivisering. Arbetet påbörjades på Konkurrensverket och togs därefter över av Upphandlingsmyndigheten. Läs mer om arbetet med energieffektivisering under rubriken Energikrav i offentlig upphandling på sidan 16. (UHM/2015-0017)

2.12.5 Vägledning med anledning av flyktingsituationen

Den 1 oktober 2015 fattade regeringen beslut om att ge myndigheten i uppdrag att ge upphandlande myndigheter och andra aktörer vägledning med anledning av den rådande flyktingsituationen. Uppdraget avsåg tillämpningen av det upphandlingsrättsliga regelverket.

Upphandlingsmyndigheten har tagit fram en skriftlig vägledning som har publicerats på webbplatsen. I vägledningen beskrivs rättsläget avseende upphandling i akuta situationer. Behov som aktualiseras i den rådande flyktingsituationen ges särskild uppmärksamhet. I vägledningen konkretiseras också EU-kommissionens tolkningsmeddelande den 9 september 2015 om reglerna för offentlig upphandling i samband med den aktuella asylkrisen, särskilt med beaktande av svenska förhållanden. Vi informerade också om regelverket för överprövningar och interimistiska beslut med anledning av överprövningar av upphandlingar eller avtal. Uppdraget redovisades till regeringen i oktober. (UHM/2015-0111)

2.12.6 Främja innovation i upphandlingar genom tidig dialog

Upphandlingsmyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att främja innovation i upphandlingar genom tidig dialog. Uppdraget ska genomföras under åren 2015–2019. Första återrapporteringen sker i juni 2016.

Upphandlingsmyndigheten har påbörjat arbetet och främst arbetat med planering och möten med samverkanspartners. Därutöver har myndigheten deltagit i flertalet konferenser och seminarier där uppdraget presenterats. Inspel, synpunkter och tankar har efterfrågats. (UHM/2015-0113)

2.13 Intern verksamhetsutveckling

Höstens administrativa arbete ha präglats av insatser för att bygga upp en fungerande myndighet. Upprättande av rutiner, inlogningar i olika system och gemensamma rutiner med Statens servicecenter avseende personal- och ekonomiadministration har tagit mycket tid i anspråk.

2.13.1 Verksamhetsstyrning

En viktig uppgift har varit att skapa en gemensam styrmodell för myndigheten. Den styrmodellen som togs fram under hösten beskriver Upphandlingsmyndighetens mission, vision, strategiska mål och strategier. Vidare har en årscykel som beskriver viktiga processer för verksamhetsplanering och uppföljning utvecklats. Styrmodellen används i verksamhetsplaneringen för 2016. Arbetet fortsätter med utveckling av nyckeltal för verksamheten samt en gemensam värdegrund.

2.13.2 Medarbetare

Upphandlingsmyndigheten har i medeltal haft 50 medarbetare under de fyra månader myndigheten funnits, varav 36 kvinnor och 14 män. Av dessa personer var tre tjänstlediga och en timanställd. Fyra av fem chefer har under perioden varit tillförordnade.

Under tiden 1 september – 31 december rekryterades fyra personer och tre slutade sin anställning. Tre chefstjänster har vidare utannonserats.

2.13.2.1 Kompetensförsörjning

Upphandlingsmyndigheten är en kunskapsorganisation och medarbetarna har genomgående hög utbildningsnivå och hög kompetens. Detta är en viktig framgångsfaktor. Myndigheten måste ta vara på och utveckla kompetens inom myndigheten samt erbjuda en god arbetsmiljö och attraktiva anställningsvillkor. Ett antal aktiviteter har genomförts, bland annat följande:

- Olika typer av internutbildningar har genomförts. Nyanställda har fått en introduktionsutbildning med inriktning på verksamheten och grundläggande förvaltningskunskap. En arbetsmiljöutbildning har genomförts för chefer och skyddsombud. Det har även arrangerats lunchseminarier för alla medarbetare med syfte att sprida kunskap och idéer om myndighetens olika verksamheter.
- Samtliga medarbetare har haft en gemensam kick-off. Där påbörjades arbetet med att skapa förutsättningar som ska hjälpa oss att uppnå myndighetens mål och syfte. Ett steg i detta var diskussioner hur vi ska arbeta tillsammans för att ta tillvara på den kollektiva intelligensen i organisationen.
- Upphandlingsmyndigheten har genomfört en medarbetarenkät, vars resultat kommer att utvärderas under 2016.
- Ett partsgemensamt löneavtal med lönekriterier som fokuserar på arbetets svårighetsgrad, ansvar, resultat och skicklighet har arbetats fram och lönerevision har genomförts.
- Ett arbete med att rekrytera tillsvidareanställda chefer har påbörjats.

2.13.2.2 Sjukfrånvaro

Upphandlingsmyndighetens sjukfrånvaro har varit låg i jämförelse med staten i övrigt. Den totala sjukfrånvaron vid statliga myndigheter låg år 2014 på 3,4 procent. På Upphandlingsmyndigheten låg sjukfrånvaron under 2015 på 1,6 procent. Myndigheten har ingen långtidssjukskriven personal. Upphandlingsmyndighetens sjukfrånvaro redovisas i tabellen nedan.

Sjukfrånvaro i procent	2015
Total sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	1,6 %
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro	-
Kvinnors sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	1,5 %
Mäns sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	1,7 %
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år eller yngre i procent av tillgänglig arbetstid	*
Sjukfrånvaro för arbetsgruppen 30-49 år i procent av tillgänglig arbetstid	1,4 %
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år eller äldre i procent av tillgänglig arbetstid	2,0 %

*) uppgiften lämnas inte på grund av för få individer i gruppen

2.13.3 Lokaler

Upphandlingsmyndigheten hyr för närvarande lokaler i andra hand av Konkurrensverket. Lokalerna har under hösten sagts upp för avflyttning i januari 2017.

Vi har påbörjat arbetet med att hitta ändamålsenliga lokaler som ska tillgodose myndighetens behov och stöttar arbetet.

2.13.4 Internt hållbarhetsarbete

Myndigheten har beslutat om riktlinjer för direktupphandling (UHM/2015-0139). Det innebär att vi använder oss av de hållbarhetskriterier som finns i Upphandlingsmyndighetens kriteriedatabas vid egna upphandlingar och för intern service.

2.14 Ekonomin i korthet

2.14.1 Finansiering av verksamheten

Under de fyra månader Upphandlingsmyndigheten har funnits har 22 789 tusen kronor (tkr) av de 28 440 tkr myndigheten erhöll som anslag använts. Därutöver har 3 201 tkr av de medel som erhållits för olika uppdrag använts. Upphandlingsmyndigheten har också haft 333 tkr i övriga intäkter. Se tabellen nedan.

Finansiering av Upphandlingsmyndigheten (tkr)	2015	Andel
Upphandlingsmyndighetens anslag 24.01.023	22 789	87 %
UHM/2015-0016: Förstärkt upphandlingskompetens om äldre och personer med funktionsnedsättning (regeringsuppdrag)	1 614	6 %
UHM/2015-0017: Stöd och metodutveckling för energikrav i offentlig upphandling (regeringsuppdrag via energimyndighetens regleringsbrev)	891	3 %
UHM/2015-0113: Innovationsfrämjande i upphandlingar i tidig dialog (regeringsuppdrag)	696	3 %
Övriga intäkter	333	1 %
Totalsumma	26 323	100 %

2.14.2 Myndighetens kostnader

Upphandlingsmyndigheten har under de första fyra månaderna haft vissa kostnader som är kopplade till starten av myndigheten. Dessa kostnader består bland annat av IT och webb samt ekonomi- och lönesystem. Upphandlingsmyndigheten använder Statens servicecenter för ekonomi- och lönetjänster. Istället för att ha en egen IT-avdelning använder myndigheten molntjänster. De kostnader som föregick myndighetsbildningen, organisationsutredningen, har varit en driftkostnad för myndigheten. Kostnaderna fördelas enligt nedan.

Kostnader (tkr)	2015	Andel
Kostnader för personal	14 565	55 %
Kostnader för lokaler	1 962	7 %
Övriga driftkostnader	9 514	36 %
Finansiella kostnader	7	0 %
Avskrivningar och nedskrivningar	274	1 %
Totalsumma	26 323	100 %

2.14.3 Användning av medel utöver myndighetsanslaget

De uppdrag som har haft annan finansiering än myndighetens anslag har använt medel enligt nedanstående tabell:

Uppdrag (tkr)	Erhållna medel	Kostnader inkl overhead
UHM/2015-0016: Förstärkt upphandlingskompetens om äldre och personer med funktionsnedsättning (regeringsuppdrag)	1 955	1 614
UHM/2015-0017: Stöd och metodutveckling för energikrav i offentlig upphandling (regeringsuppdrag via energimyndighetens regleringsbrev)	891	1 172
UHM/2015-0113: Innovationsfrämjande i upphandlingar i tidig dialog (regeringsuppdrag)	3 000	696*

*) Detta uppdrag har även finansierats med 350 tkr från Upphandlingsmyndighetens anslag innan myndigheten erhöll regeringssuppdraget.

3 Sammanställning av väsentliga uppgifter

(tkr)	2015 ³
Låneram Riksgäldskontoret	
Beviljad	6 000
Utnyttjad	1 779
Kontokrediter Riksgäldskontoret	
Beviljad	5 000
Maximalt utnyttjad	0
Räntekonto Riksgäldskontoret	
Ränteintäkter	0
Räntekostnader	6
Avgiftsintäkter	
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>	
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0
Avgiftsintäkter	327
Anslagskredit	
Beviljad	0
Utnyttjad	0
Anslag	
<i>Ramanslag</i>	
Anslagssparande	5 651
Bemyndiganden	Ej tillämpligt
Personal	
Antalet årsarbetskrafter (st)	45,5
Medelantalet anställda (st) ⁴	50,0
Driftkostnad per årsarbetskraft	572
Kapitalförändring	
Årets	0
Balanserad	0

³ År 2015 avser september - december.

⁴ I beräkningen av medelantalet anställda 2015 är tjänstledig personal medräknad.

4 Resultaträkning

(tkr)	Not	2015⁵
Verksamhetens intäkter		
Intäkter av anslag		22 789
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	327
Intäkter av bidrag	2	3 206
Finansiella intäkter	3	1
Summa		26 323
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	4	-14 565
Kostnader för lokaler		-1 962
Övriga driftkostnader	5	-9 514
Finansiella kostnader	6	-7
Avskrivningar och nedskrivningar		-274
Summa		-26 323
Verksamhetsutfall		0
Årets kapitalförändring		0

⁵ År 2015 avser september - december.

5 Balansräkning

(tkr)	Not	2015-12-31 ⁶
TILLGÅNGAR		
Immateriella anläggningstillgångar		
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	7	1 259
Summa		1 259
Materiella anläggningstillgångar		
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	8	1 991
Summa		1 991
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar		10
Fordringar hos andra myndigheter	9	994
Summa		1 004
Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader	10	1 396
Övriga upplupna intäkter	11	169
Summa		1 565
Avräkning med statsverket		
Avräkning med statsverket	12	-5 651
Summa		-5 651
Kassa och bank		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		13 052
Summa		13 052
SUMMA TILLGÅNGAR		13 220

⁶ År 2015 avser september - december.

(tkr)	Not	2015-12-31 ⁶
KAPITAL OCH SKULDER		
Myndighetskapital	13	
Balanserad kapitalförändring		0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0
Summa		0
Avsättningar		
Övriga avsättningar	14	27
Summa		27
Skulder m.m.		
Lån i Riksgäldskontoret	15	1 779
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	16	1 283
Leverantörsskulder		3 908
Övriga kortfristiga skulder	17	724
Summa		7 694
Periodavgränsningsposter		
Upplupna kostnader	18	2 854
Oförbrukade bidrag	19	2 645
Summa		5 499
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		13 220

6 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ing. över- förings- belopp	Årets tilldelning enl. regl.brev	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
Uo 24 1:23 Ramanslag						
ap.1 Upphandlings- myndigheten (ram)	20	0	28 440	28 440	-22 789	5 651
Summa		0	28 440	28 440	-22 789	5 651

7 Tilläggsupplysningar

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Upphandlingsmyndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar Upphandlingsmyndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 25 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Upplysningar av väsentlig betydelse

Upphandlingsmyndigheten bildades den 1 september 2015 efter beslut i budgetpropositionen 2015 samt kommittédirektiv Dir 2014:161. Verksamhetsåret 2015 avser därmed endast fyra månader. Uppgifterna att utveckla, förvalta och lämna stöd om offentlig upphandling har överförts från Konkurrensverket. Med anledning av detta hade 41 personer verksamhetsövergång från Konkurrensverket till Upphandlingsmyndigheten. Övertagen semesterlöneskuld per 31 augusti (435 tkr) reglerades likvidmässigt med Upphandlingsmyndigheten. Upphandlingsmyndigheten hyr lokaler av Konkurrensverket och har övertagit inventarier till ett bokfört värde av 1 621 tkr från dem.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 100 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider:

- 3 år Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter, datorer och kringutrustning
- 4 år Övertagna inventarier från Konkurrensverket
- 5 år Maskiner och andra tekniska anläggningar, inredningsinventarier, övriga inventarier

Bärbara datorer liksom mobiltelefoner och läsplattor anses ha en kortare livslängd än 3 år och kostnadsförs därför direkt.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Rådsledamöter / andra styrelseuppdrag:	Ersättning
Ali Esbati	0
Inga andra uppdrag	
Andrea Sundstrand	0
<i>Styrelseledamot:</i>	
Advokatfirman Sundstrand AB	
Loreab AB	
Gunnar Holmgren	0
<i>Styrelseledamot:</i>	
Dricksvattenutredningen	
Kåpan pensioner	
Försvarshögskolan	
Kristina von Oelreich	0
<i>Styrelseledamot:</i>	
IMS Miljökonsult AB	
Oskar Taxén	0
Inga andra uppdrag	
Sofia Pettersson	0
Inga andra uppdrag	
Ulrika Liljeberg	0
<i>Styrelseledamot:</i>	
Högskolan Dalarna	
Dala Energi AB	
Dalhalla Förvaltning AB	
Liljeberg Solutions AB	
Åke Svensson	0
<i>Styrelseledamot:</i>	
Universitetskanslerämbetets insynsråd	
Business Sweden	
Parker Hannifin Corporation (USA)	

Ledande befattningshavare / styrelse- uppdrag	Lön
Generaldirektör Ann-Christin Nykvist	425
<i>Styrelseledamot:</i> Statens servicecenter Ekonomistyrningsverket, ledamot insynsråd Musikalliansen AB	

Inga förmåner

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro lämnas i resultatredovisningen.

8 Noter

(tkr)

Resultaträkning

		2015
Not	1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar
		Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen 327
		Summa 327
Not	2	Intäkter av bidrag
		Bidrag från statliga myndigheter 3 201
		Bidrag från EU:s institutioner 5
		Summa 3 206
Not	3	Finansiella intäkter
		Ränta på lån i Riksgäldskontoret 1
		Övriga ränteintäkter 0
		Summa 1
		Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.
Not	4	Kostnader för personal
		Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal) 9 698
		<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i> 0
		Sociala avgifter 4 622
		Övriga kostnader för personal 246
		Summa 14 565
Not	5	Övriga driftkostnader
		Reparationer och underhåll 44
		Försäkringspremier 18
		Resor, representation, annonsering, information 933
		Köp av varor 522
		Köp av tjänster 7 997
		Summa 9 514

I posten köp av tjänster ingår bland annat kostnader för data 1 130 tkr, externa konferenser/seminarier 296 tkr, konsulter 3 677 tkr samt utredningskostnader inför bildandet av myndigheten 2 202 tkr.

		2015
Not	6	Finansiella kostnader
		Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret 6
		Övriga finansiella kostnader 2
		Summa 7
		Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.

Balansräkning

		2015-12-31
Not	7	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar
		Årets anskaffningar 1 383
		Summa anskaffningsvärde 1 383
		Årets avskrivningar -123
		Summa ackumulerade avskrivningar -123
		Utgående bokfört värde 1 259
Not	8	Maskiner, inventarier, installationer m.m.
		Årets anskaffningar 2 142
		Summa anskaffningsvärde 2 142
		Årets avskrivningar -151
		Summa ackumulerade avskrivningar -151
		Utgående bokfört värde 1 991
Not	9	Fordringar hos andra myndigheter
		Fordran ingående mervärdesskatt 993
		Kundfordringar hos andra myndigheter 1
		Summa 994
Not	10	Förutbetalda kostnader
		Förutbetalda hyreskostnader 1 267
		Övriga förutbetalda leverantörsfakturer 128
		Summa 1 396
Not	11	Övriga upplupna intäkter
		Övriga upplupna kreditfakturer inomstatliga 123
		Övriga upplupna kreditfakturer utomstatliga 46
		Summa 169

2015-12-31

Not	12	Avräkning med statsverket	
		Anslag i räntebärande flöde	
		Redovisat mot anslag	22 789
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-28 440
		Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-5 651
		Summa Avräkning med statsverket	-5 651
Not	13	Myndighetskapital	
		Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.	
Not	14	Övriga avsättningar	
		Avsättning för lokalt omställningsarbete	
		Årets förändring	27
		Utgående balans	27
Not	15	Lån i Riksgäldskontoret	
		Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.	
		Under året nyupptagna lån	1 927
		Årets amorteringar	-148
		Utgående balans	1 779
		Beviljad låneram enligt regleringsbrev	6 000
Not	16	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	
		Utgående mervärdesskatt	61
		Arbetsgivaravgifter	703
		Leverantörsskulder andra myndigheter	519
		Summa	1 283
Not	17	Övriga kortfristiga skulder	
		Personalens källskatt	709
		Övrigt	14
		Summa	724

2015-12-31

Not	18	Upplupna kostnader	
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	1 387
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	75
		Övriga upplupna kostnader	1 392
		Summa	2 854

I övriga upplupna kostnader ingår initiala kostnader för ekonomisystem med 1 021 tkr.

Not	19	Oförbrukade bidrag	
		Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	2 645
		Summa	2 645

varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:

inom tre månader	341
mer än tre månader till ett år	2 304
Summa	2 645

Anslagsredovisning

Not	20	Uo 24 1:23 ap.1
		Upphandlingsmyndigheten (Ramanslag)

Enligt regleringsbrevet saknar Upphandlingsmyndigheten anslagskredit.

Anslaget är räntebärande.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2016-02-19

Ann-Christin Nykvist
Generaldirektör

Bilaga 1 – Samverkan

Expertgrupper för hållbarhetskriterier

I arbetet med att aktivt förvalta och utveckla hållbarhetskriterier samarbetar vi med berörda parter för att kvalitetssäkra och förankra kriterierna under arbetets gång.

Kriterieområde	Aktörer som deltagit
Kriterier inom vårdområdet	Produktkonsultenter, yrkeshygieniker och upphandlare inom regioner och landsting, Nationella substitutionsgruppen för kemikalier i varor, SKL Kommentus, leverantörers produkt-specialister, dermatologer och miljömärkningsorganisationer, Kemikalieinspektionen.
Kriterier inom fordon och transporter	Energikontor sydost, Bil Sweden, Miljöfordon Syd, Scania buss, Svensk kollektivtrafik, Svenska Transportarbetarförbundet, Nobina, Miljöfordon i Stockholm, Naturskyddsföreningen, STRO, Sveriges bussföretag, Fores, Trafikverket.
Kriterier inom byggområdet	SKL, Kristianstads kommun, Byggherrarna, Belok, Simarena.
Kriterier inom livsmedelsområdet	Kommuner, landsting och myndigheter, grossister och förädlingsindustrin, branschföreningar, databasleverantörer, djurskyddsorganisationer och media.
Kriterier för arbets- och anställningsvillkor inom persontransporter	Almega, TCO, Stockholms universitet, SKL, LO, Arbetsmiljöverket, Transportarbetareförbundet, Göteborgs stad, SACO, Stockholms stad, Malmö stad, Biltrafikens transportföretag, Konkurrensverket, Kammarkollegiet, SKL Kommentus, Regeringskansliet

Samverkan i egna projekt

Andra aktörer som vi samverkat med i våra egna projekt följer av listan nedan:

Upphandlingsmyndighetens projekt	Aktörer (ej målgrupp, utan aktör som samverkat i projektet)
Inköp som styrmedel	SMÅKOM, Regeringskansliet (FA/Service), Kommerskollegium, utredningen om ett stärkt civilsamhälle, SKL, SLL Upphandling, Handelshögskolan i Stockholm och Transportstyrelsen.

Upphandlingsmyndighetens projekt	Aktörer (ej målgrupp, utan aktör som samverkat i projektet)
Inköpsmognad	Silf Competence, Svenskt Näringsliv
Giftfri förskola	Kemikalieinspektionen, Stiftelsen Håll Sverige Rent
Energikrav i offentlig upphandling	Energimyndigheten
Regeringsuppdrag om förstärkt upphandlingskompetens om äldre och personer med funktionsnedsättning, inkl. utbildning	Socialstyrelsen, SKL, Myndigheten för delaktighet, Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Vårdföretagarna (Almega), Svenska Vård (Företagarna), Famna (organiserar idéburna organisationer), DHR, Hjärnkraft, Autism- och Aspergerförbundet, Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning, (FUB), Nationell samverkan för psykisk hälsa och Förbundet för Rörelsehindrade.

Samverkan i andra aktörers projekt

Vi samverkar även med andra aktörer i deras projekt, vilket följer av listan nedan.

Andra aktörers projekt	Aktörer
Mistra Pharma (2008–2015)	Det mångåriga forskningsprogrammet Mistra Pharma rörande läkemedel i miljön avslutades under hösten. Arbetet har bland annat resulterat i rekommendationer för att kunna omsätta kunskap genom samverkan med olika aktörer i samhället. Forskningsledare har varit professor Christina Rudén, Stockholms universitet.
Nätverk Läkemedel och vatten	Upphandlingsmyndigheten deltar med Läkemedelsverket i referensgrupp inom kluster-nätverket ”Läkemedel och vatten” som samordnas från Swedish International Water Institute (SIWI) och Nicolas Schaff. Nätverket är sammansatt av olika aktörer inom läkemedelsområdet bland annat myndigheter, apotek, akademisk forskning, forskande läkemedelsbolag med arbetsgrupper inom olika områden, bland annat upphandling.

Andra aktörers projekt	Aktörer
Stora Branschgruppen sammankallas av Skatteverket och består av flera aktörer som deltar i den offentliga upphandlingen som tillsammans verkar för sunda marknader och goda arbetsvillkor.	Deltagarna är utöver Upphandlingsmyndigheten, Konkurrensverket, Skatteverket, EBM, Migrationsverket, Arbetsmiljöverket, LO, Kommunal, Fastighets, Byggnads, GS (fackförbund inom skogsbruk, träindustrin och grafisk bransch), Transport, SLA (arbetsgivare inom skogsbruk, jordbruk och trädgårdsnäring), Sveriges Åkeriföretag, Sveriges Tvätteriförbund, Svenska Taxiförbundet, Almega, Sveriges Byggindustrier, SMF (Sveriges Möbeltransportörers Förbund) och Frisörföretagarna.

Egna forum och nätverk

För att nå ut med kunskap och skapa erfarenhetsutbyte har Upphandlingsmyndigheten ett antal egna forum och nätverk inom olika områden. Under hösten har följande forum varit aktiva:

Våra nätverk och forum	Aktivitet
Forum för hållbarhetskrav i upphandling	Deltagarna kom från Arbetsförmedlingen, Fyrishov AB, Skövde kommun, Försäkringskassan, Lunds kommun, Karolinska institutet, Knowit Business Consulting AB, Svensk Hållbarhetsanalys, Landstinget Västernorrland och Sidecore.
Forum för strategiskt inköp	En träff har genomförts under hösten med fokus på hur man genomför en spendanalys – metod och praktiska exempel från Regeringskansliet, Stockholms läns landsting och Nacka kommun. Deltagarna i forumet kom från myndigheter, landsting och kommuner.
Nationella substitutionsgruppen för kemikalier i varor inom vården	Ett heldagsmöte och ett telefonmöte har hållits inom nätverket. Deltagarna kommer från regioner och landsting och består av ca tio personer.

Bilaga 2 – Europeiska arbetsgrupper

På europeisk nivå deltar Upphandlingsmyndigheten i följande arbetsgrupper:

Grupp	Upphandlingsmyndighetens roll	Resultat under hösten 2015
Rådgivande kommittén för offentlig upphandling, inklusive Redaktionskommitté för e-Certis	Bistår Regeringskansliet med underlag och bemannar redaktionskommittén för e-Certis	Vi deltog vid ett möte för alla redaktionskommittéer i Europa och gjorde en avrapportering till regeringen. Vi har även deltagit i en webbutbildning för den nya versionen av verktyget e-Certis som EU-kommissionen avser ta i bruk i och med att de nya upphandlingsdirektiven implementeras i medlemsländernas lagstiftning.
Arbetsgrupp för ekonomi och statistik under den rådgivande kommittén för offentlig upphandling (ESWG)	Bistår regeringskansliet med underlag.	Upphandlingsmyndigheten har undersökt möjligheten att delta i rådgivande kommitténs arbetsgrupp för ekonomi och statistik (ESWG).
EU-kommissionens rådgivande expertgrupp för miljöanpassad upphandling och kriterieutveckling (EU GPP AG), G11-gruppen (del av expertgrupp)	Bemannar expertgruppen och undergrupp och bereder underlag med Regeringskansliet inför möten.	Upphandlingsmyndigheten har deltagit vid ett expertgruppsmöte i Österrike samt deltagit löpande med att besvara frågor från Kommissionen via mejl.
SPP Next (tidigare G11) – Europeisk arbetsgrupp för hållbar offentlig upphandling	Detta är en frivillig sammanslutning av ett antal länder som har arbetat länge med hållbar upphandling.	Upphandlingsmyndigheten har deltagit i löpande arbete, ett arbetsgruppsmöte samt lämnat över ordförandeskapet som löpt under 2015 till Österrike.

Grupp	Upphandlingsmyndighetens roll	Resultat under hösten 2015
CEN/BII (SFTI) CEN (Europeiska standardiseringsorganet)	Upphandlingsmyndigheten deltar i samverkan med SKL och ESV (genom SFTI). CEN/BII avslutas under 2015 och övergår till arbete i annan form under 2016.	<p>Upphandlingsmyndigheten har deltagit i samtliga tre möten som hållits inom projektet.</p> <p>Vi har också medverkat i webbmöten som hållits löpande inom arbetsgruppen för pre award (e-upphandling).</p> <p>Upphandlingsmyndigheten har även, i samband med remissarbetet, genom SFTI lämnat ett flertal synpunkter på de profiler som gäller pre award-delarna.</p>
e-SENS (SFTI) (Electronic Simple European Networked Services)	Ett regeringsuppdrag till ESV. Upphandlingsmyndigheten ska bidra i arbetet vad avser praktisk upphandlingskompetens för att säkerställa användarvänliga system. Det finns kopplingar till SFTI:s arbete.	Upphandlingsmyndigheten har bedrivit omvärldsbevakning kring den storskaliga pilot (PEPPOL) som avser de delar som berör e-upphandling i e-SENS.
European Working Group on Ethical Public Procurement (EWGEPP)	En frivillig sammanlutning med olika organisationer från olika länder som deltar/bidrar i arbetet.	Gruppen har beslutat att fokusera sitt gemensamma arbete på två huvudområden, undersöknings- och kirurghandskar samt IT. Gemensamma uppföljningsaktiviteter och intressentdialog har genomförts.
Public Procurement Network (PPN)	Detta är ett nätverk med representanter från europeiska myndigheter som arbetar med offentlig upphandling. Nätverket används för omvärldsbevakning, erfarenhetsutbyte och jämförelser.	Nätverket har använts för frågor i projektet "Mellanhänder" (i samarbete med Konkurrensverket).

Bilaga 3 – Internationella arbetsgrupper

På Internationell nivå deltar Upphandlingsmyndigheten i följande arbetsgrupper:

Grupp	Upphandlingsmyndighetens roll	Resultat under hösten 2015
OECD – Working Party Leading Practitioners on Public Procurement (LPP)	Vi deltar tillsammans med Konkurrensverket. Arbetet går ut på att bidra med svenska erfarenheter och exempel på området offentlig upphandling.	Upphandlingsmyndigheten bidrog på ett möte med erfarenheter kring implementeringen av OECD:s Recommendations on Public Procurement, indikatorer och nyckeltal samt innovationsupphandling.
The Sustainable Public Procurement programme of the 10-Year Framework of Programmes on Sustainable Consumption and Production (10YFP SPP programme)	Upphandlingsmyndigheten deltog i programmets styrgrupp, den så kallade MAC (Multistakeholder Advisory Committee).	Upphandlingsmyndigheten har deltagit vid ett telefonmöte i MAC.